

24 Stilling" var et relativt Begreb, og at det ikke fandtes i Udkastet, da maa jeg dertil bemærke, at det netop er efter Udkastet, jeg har optaget dette Ord „mindst". Jeg har selv været i Tvivl om, hvorvidt dette Ord skulde følge med, da det muligt kunde medføre en vis Vilkaarlighed og bruges paa forskjellig Maade; men da jeg saae, at det stod i § 1 af Ministerens Udkast angaaende Godtgjørelsen til Huusmændene, saa tog jeg ikke i Betænkning at tage det med her. Hvad det Øvrige af den ærede Ministers Øtringer angaaer, da skal der blive taget alt muligt Hensyn dertil mellem anden og tredje Behandling, saafremt Forslaget vedtages. Efter de Bemærkninger, der ere udtalte af den ærede 1ste Landstthingsmand for 5te Kreds (Drejer), kunde der jo være Anledning for Forsamlingen til at faae Betænkning heder ved denne Sag, og hans Udtalelser givde mig nemlig Anledning til at gaae lidt videre ind paa Sagen, end jeg ellers havde fundet fornødent. Jeg betragter nemlig Sagen fra den Side, at jeg, naar Noget spurgte mig: Naar vi nu gaae ind paa Mindretallets og Ministerens Forslag, hvad skeer saa? vilde jeg svare: Ja, saa skeer der slet Intet, vel at mærke paa de Steder, hvor Alting er god i Orden; men for de Steders Vedkommende, hvor der er Uorden, faaes der her ved Forslaget Lovregler, som raade Bod derpaa. Jeg skal tillade mig at anføre et lille Exempel, som tyder hen derpaa. Ved at gennemlæse de Erklæringer, der ere indkomne fra forskjellige Amtsråad, foresandtes et Regulativ fra et Sogn, nemlig fra Hillerød Sogn, hvoraf det tydeligt fremgik, at det var nødvendigt ved en Lov at faae en bedre og bestemtere Regulering end den hidtil bestaaende. Efter dette Regulativ var der Enker med circa 6 Tdr. Hartkorn, der var frie; der var mindre Gaarde med 10 Skpr. Hartkorn, der være frie, og Præsten var fri o. s. v., og dette i Forening med flere lignende Exempler maatte bestyrke mig i den Mening, at en bedre Lovregel end den i Forordningen af 1799 var nødvendig, og det er jo en Selvfølge, at dette Udkast her er kun et Supplement til Forordningen af 20de December 1799, hvis øvrige Bestemmelse staae ved Magt. Jeg vil indrømme, at jeg selv har havt Betænke-

lighed ved dette Forslag, som er kommet fra den ærede Minister; thi der er ogsaa den Mærkelighed ved Forslaget, at det oprindeligt er et Forslag, som er kommet frem i Folkethinget forrige Aar som et Øndringsforslag fra en Minoritet i det Udvalg, som da var nedsat i denne Sag, og da syntes mig dengang ikke videre godt om Forslaget, idet jeg antog, at man absolut maatte kunne give en mere bestemt almindelig Regel for Arbejdsfordeling, end der var givet i dette Forslag. Der var vel dert givet Anvisning paa Hartkornet; men jeg syntes, som sagt, at en mere bestemt Regel maatte kunne gennemføres; men ved nøiere at overveje Sagen er jeg imidlertid kommen til det Resultat, at man ikke let ved en almindelig Regel vil kunne tilfredsstille ethvert billigt Hensyn. Jeg troer nu virkelig ikke, at man kan det. Jeg har tænkt meget over den Sag; men jeg er kommen til det Resultat, at, naar man overlader Ordningen til Sogneforstanderskaberne, saa ville de bedst kunne træffe det Rette. De kunne da tage en 16 Aars Dreng med, naar han duer noget, og lade en Mand paa 50 Aar være fri, naar han ikke kan bruges. Forholdene, som de er, have ogsaa viist, at der er ingen Fare ved at overlade Sagens Ordning til Sogneforstanderskaberne. Naar den samme ærede Landstthingsmand, den 1ste for 5te Kreds (Drejer), haade igaar og idag er gaaet stærkt ind paa, at jeg slet ikke tog noget Hensyn til Folkeholdet i mit Forslag, da er det mig virkelig paa en Maade ubegribeligt, hvorledes han kan komme med en sliig Bemærkning; jeg troer ikke, at jeg behøver vidtløftig at inoedegaae denne hans Bemærkning, thi den er, synes mig, imødegaaet ved den Afstemning, som fandt Sted igaar i Thinget, og hvorved den Anskuelse, han talte for, blev forkastet med stor Majoritet. — Jeg har ved mit Forslag havt den Hensigt, og den troer jeg vil kunne naaes, at Sogneforstanderskaberne efter det kunne tage det Mandskab in natura, som en Mand har af den Arbejdsfærdighed, at de bør tages, og at de dernæst kunne paalægge den Mand, hvem der med Billighed, ifølge hans Stilling, kan paalægges en større personlig Udelse, end han til den Tid har, en lille Pengendgift af